

RIKSARKIVAREN

Justis- og politidepartementet
v/ Kari Sigurdsen
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres ref
201007547 EP KSI/mk

Vår ref.
2010/55247 HANBER

Dato
26.09.2010

Høringsvar - Forslag til endringer i tinglygingsloven m.v. (elektronisk tinglysing)

Riksarkivaren viser til Justis- og politidepartementets høringsbrev av 21.06.2010 om rapporten "Elektronisk tinglysing – Forslag til endringer i tinglygingsloven mv. for å tilrettelegge for elektronisk tinglysing".

Riksarkivaren er positiv til utvidet bruk av elektroniske løsninger, og har ingen merknader til intensjonen i forslaget, men ber om at følgende punkter overveies.

Bevaring av rettighetsdokumenter

Det er helt uproblematisk for Riksarkivaren at det er rettigheter, ikke dokumenter som tinglyses. På side 26 i rapporten heter det likevel at "Det er bare det som fylles ut i skjermbildet som tinglyses". Riksarkivaren forstår dette slik at det er rettigheter slik de er dokumentert ved opplysningene i grunnboken (grunnregisteret) som tinglyses, altså at tinglysingen er knyttet til opplysningene i grunnboken uavhengig av hvordan de er kommet dit. I arkivloven defineres et dokument som "ei logisk avgrensa informasjonsmengd som er lagra på eit medium for seinare lesing, lyding, framsyning eller overføring". Denne dokumentdefinisjonen inkluderer også opplysninger i grunnboken. Arkivering av rettighetsdokumenter kan dermed bety arkivering av opplysningene i grunnboken. Avlevering eller deponering av registeropplysningene i grunnboken til Arkivverket er relativt uproblematisk, da registerdata krever et begrenset vedlikehold for å opprettholde lesbarheten.

Det fremstår som noe uklart i rapporten om opplysningene som er registrert i grunnboken nå vil være rettskraftig alene, uten det tilhørende elektroniske skjemaet opplysningene er hentet fra. En konsekvens av en slik tolkning kan være at det ikke lenger er nødvendig å ta vare på selve det utfylte skjemaet. Riksarkivaren forstår det imidlertid slik at alle tilhørende skjemaer og eventuelle vedlegg til en grunnboksregistrering skal bevares. Dersom det er slik, vil det ikke få store konsekvenser for

avlevering til Arkivverket. Arkivverket vil fremdeles motta to typer uttrekk, strukturert og uformatert informasjon fra grunnboken og semistrukturert eller ustrukturert informasjon i form av utfylte skjemaer og eventuelle vedlegg.

Bevaring av dokumentasjon i henhold til regler om journalføring og arkivering

Kravet om å dokumentere saksbehandlingen i organet, journalførings- og arkiveringsplikt, er uavhengig av hva som må til for å dokumentere en rettighet. Pliktene er også uavhengig av medium, slik at det er ingen forskjell om tinglysnings-skjemaer kommer på papir eller elektronisk. Selv om det bare er ”det som fylles ut i skjermbildet som tinglyses”, er det likevel nødvendig å dokumentere kommunikasjonen mellom organet og borgeren og saksbehandlingsprosessen som førte til registreringen av rettighetene i grunnboken.

Riksarkivaren legger til grunn at skjermbildet/skjemaet slik det ser ut for brukeren bevares eller kan gjenskapes, det vil si med ledetekster og eventuell formatering som har betydning for meningsinnholdet, slik at det dokumenteres hva brukeren faktisk har vedstått seg å ha gitt korrekte opplysninger om, da det blant annet er stor sannsynlighet for at skjemaenes utforming vil endres over tid.

Under økonomiske og administrative konsekvenser er ikke konsekvenser ved fremtidig avlevering nevnt. Det er et fagsystem som her skal tas i bruk og gjeldende Noark-standard bør legges til grunn ved utvikling av ny løsning hos staten for å lette fremtidige avleveringer eller deponeringer til Arkivverket. Det bør vurderes om det skal være en henvisning i forskriften til relevant bestemmelse i Arkivforskriften.

Elektroniske signaturers rolle i løsningen

På side 32 fremgår det at ”En forutsetning for papirløs tinglysing er at man kan knytte meldingen om tinglysing til en person og dennes vilje på samme måte som en konvensjonell underskrift på papir gjør det”. Dette forutsetter at signaturen må beregnes på grunnlag av de inntastede opplysningene kombinert med en representasjon av skjermbildet, altså at det er skjemaet/skjermbildet som signeres, ikke bare de inntastede opplysningene.

Ved langtidsbevaring av elektroniske dokumenter basert på konvertering av dokumentene ved teknologiskifter for å opprettholde dokumentenes lesbarhet, vil elektroniske signaturer som baseres på dokumentenes digitale representasjon bli ugyldige ved den første konvertering. Dette gjelder også dersom organet selv må foreta slike konverteringer for å opprettholde dokumentenes lesbarhet før de avleveres til Arkivverket.

Riksarkivaren legger til grunn at dokumentenes autentisitet og integritet, herunder signatørenes identitet og vedståelse, i tilstrekkelig grad garanteres av rutine for håndtering av elektronisk signerte dokumenter før de avleveres. Det tilligger Justis- og politidepartementet selv å vurdere om dette gir tilstrekkelig rettslig sikkerhet for de tinglyste rettigheter i et langtidsbevaringsperspektiv.

Med hilsen

Geir Ivar Tunesvik e.f.
underdirektør

Hans Fredrik Berg
seniorrådgiver

Kopi til:

Kulturdepartementet
v/ Lina Nordengen Gjestrum
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO